

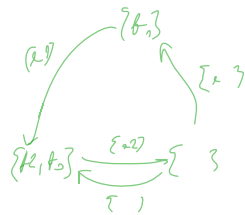
65. Metody analýzy C/E a P/T Petriho sítí.

Případový graf

- metoda pro analýzu případů **CE systému**

❖ Základní sémantika:

- uzly reprezentují případy
- hrany reprezentují kroky

❖ **Definice 6.1:** Necht' Σ je C/E systém, γ necht' je množina všech kroků systému Σ a necht' H je množina

$$H = \{(c_1, G, c_2) \in C_\Sigma \times \gamma \times C_\Sigma \mid c_1[G]c_2\}$$

- Pak graf $\Phi_\Sigma = (C_\Sigma, H)$ se nazývá **případový graf** (case graph) C/E systému Σ .
- C/E systém je **cyklický**, právě když je jeho případový graf **silně souvislý**
- C/E systém je **živý**, právě když pro každé c_0 a každé e existuje cesta v případovém grafu $c_0 h_1 c_1 \dots h_n c_n$, kde $h_n = \{e\}$

Analýza P/T sítí

- základní pojmy**
  - bezpečnost
  - omezenost
  - konzervativnost
  - živost
- bezpečnost** - místo p je bezpečné, pokud pro každé dosažitelné značení M platí $M(p) \leq 1$
- k-bezpečnost** - pro každé značení M platí $M(p) \leq k$
- omezenost** - místo je omezené, pokud je k-bezpečné pro nějaké k
- konzervativnost**

$$\forall M \in [M_0]: \sum_{p \in P} M(p) = \sum_{p \in P} M_0(p)$$

- konzervativnost vzhledem k váhovému vektoru

$$\forall M \in [M_0]: \sum_{i=1}^n w_i \cdot M(p_i) = \sum_{i=1}^n w_i \cdot M_0(p_i)$$

- živost** - značení M je živé, pokud pro **všechny přechody t** existuje značení M' **dosažitelné z M** takové, že t je M' -proveditelný
- problém dosažitelnosti - je značení M dosažitelné z M_0
- problém pokrytí - existuje značení M' dosažitelné z M takové, že $M' \geq M$

Strom dosažitelných značení

- konečná reprezentace množiny dosažitelných značení
- je to **kořenový** orientovaný strom, jehož kořenem je **počáteční značení M_0** a vrcholy tvoří **n -tice popisující značky** v jednotlivých místech, kde $n = |P|$

❖ Algoritmus konstrukce stromu dosažitelných značení:

Nechť x je vrchol (uzel) stromu. $M_x: P \rightarrow \mathbb{N} \cup \{\omega\}$ bude ohodnocení vrcholu x ;

$M_{\text{kořen}} = M_0$

Rozlišíme 4 typy vrcholů: **čelní**, **koncový**, **duplikovaný**, **vnitřní**

Nechť x je právě zpracovávaný čelní vrchol.

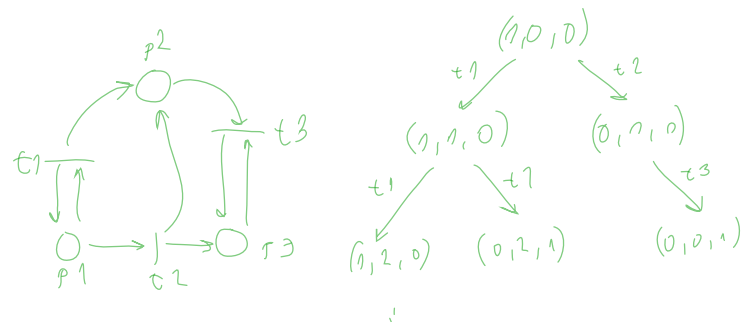
- Jestliže $\exists y, y \neq x$, y není čelní a $M_x = M_y$, pak x se stává **duplikovaným vrcholem**
- Jestliže $\delta(M_x, t)$ není definováno pro žádné $t \in T$, pak x se stává **koncovým vrcholem**
- Je-li jistý přechod $t \in T$ M_x -proveditelný, vytvoříme nový vrchol z s ohodnocením M_z :
 $\forall p \in P$:
  - Je-li $M_x(p) = \omega$, pak $M_z(p) = \omega$
  - Existuje-li na cestě z kořene do vrcholu x vrchol y takový, že $M_y \leq \delta(M_x, t)$ a jestliže $M_y(p) < \delta(M_x, t)(p)$, pak $M_z(p) = \omega$
  - Jinak $M_z(p) = \delta(M_x, t)(p)$

Hrana $\langle x, z \rangle$ je označena přechodem t a vrchol z se stává čelním vrcholem.

•

- strom můžeme využít pro ověřování

- bezpečnost
- omezenost
- konzervativnost
- pokrytí
- živost
- dosažitelnost

Je to množina míst

P invarianty

jejichz počet znacek

- vyznačují **místa**, jejichž značky se během provádění přechodů nemění
- je to řešení soustavy rovnic $N^T \cdot x = 0$
- i je **P invariant** a M je dosažitelné značení, pak platí $M_0 \cdot i = M \cdot i$
- N je síť s konečným počátečním značením M_0 , pokud je pokryta P invarianty, pak je omezená**
- pokud i_1 a i_2 jsou P invarianty, pak také $i_1 + i_2$ a $z \cdot i_1$ jsou P invarianty

T invarianty

kteře prechody a kolikrat

- značí, které přechody by se musely počínaje určitým značením provést, aby se toto značení reprodukovalo
- je to řešení soustavy rovnic $N \cdot x = 0$
- značení M je **reprodukovatelné**, pokud **existuje M'** , takové, že $M \neq M'$, $M \in [M']^>$ a $M' \in [M]^>$

- pokud i_1 a i_2 jsou T invarianty, pak také $i_1 + i_2$ a z^*i_1 jsou T invarianty
- T invariant je realizovatelný, pokud existuje nějaké značení $M \in [M_0>$ a výpočetní posloupnost $M \dots M_k$, taková, že počty přechodů v posloupnosti odpovídají T invariantu
- každá živá a omezená petriho síť je pokryta T invarianty